

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **L. I.**, bytom Š., proti žalovanému **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, so sídlom Drieňová 22, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SVS-230-2010/01475/TDL zo dňa 22. júla 2010, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. júla 2011, č. k. 1S/44/2011-22, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. júla 2011, č. k. 1S/44/2011-22 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi **n e p r i z n á v a** oslobodenie od súdnych poplatkov a jeho žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov **z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 83 Občianskeho súdneho poriadku [v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)] zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. SVS-230-2010/01475/TDL zo dňa 22. júla 2010, ktorým bolo zastavené priestupkové konanie vedené na základe návrhu žalobcu proti Ing. D. M., keď zistil, že žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 11. októbra 2010 postúpenou na Krajský súd v Bratislave uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 04. novembra 2010 vedenou pod sp. zn. 2S/352/2010 ako aj v konaní sp. zn. 3S/312/2010 doručenou na Krajský súd dňa 12. októbra 2010 o 14:42 hod. sa žalobca domáhal totožného predmetu konania, pričom v konaní sp. zn. 2S/352/2010 sa vedie odvolacie konanie, nakoľko žalobca sa odvolal voči uzneseniu č. k. 2S/352/2010-41, ktorým sa konanie zastavilo z toho titulu, že žaloba bola podaná oneskorene.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca prostredníctvom Okresného súdu v Nových Zámkoch v zákonnej lehote odvolanie opakovane sa domáhajúc priznania oslobodenia od súdnych poplatkov ako aj ustanovenia bezplatného právneho zástupcu podľa § 30 OSP a predĺženia lehoty z 15 dní na 60 dní, kým mu nebude ustanovený zástupca. V ostanom poukazoval na to, že „odporca a spoluodporcovia mu zavinili a spôsobili nevyliciteľné choroby“ a „spôsobili, že je bez príjmu“.

Žalovaný odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP a OSP, § 10 ods. 2 OSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa 250ja ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

Podľa piatej časti OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb a opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 a nasl. OSP).

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 83 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Citované zákonné ustanovenie vyjadruje prekážku súdneho konania (litispedencia), ktorá zabraňuje, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Táto prekážka vzniká (je daná), ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má:

- rovnakých účastníkov,
- rovnaký predmet konania,
- rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo.

V preskúmvanej veci obsahom spisového materiálu mal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) preukázané, že žalobca podal tri totožné žaloby o preskúmane rozhodnutia žalovaného č. SVS-230-2010/01475/TDL zo dňa 22. júla 2010,

- jednu dňa 12. októbra 2010 na Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý ju uznesením z 15. decembra 2010 sp. zn. 4SŽ/7/2010 postúpil Krajskému súdu v Bratislave; vec bola zapísaná pod sp. zn. 1S/44/2011;
- druhú dňa 12. októbra 2010 na Krajský súd v Bratislave, ktorá bola zapísaná pod sp. zn. 3S/312/2010; a
- tretiu dňa 11. októbra 2010 na Okresný súd Bratislava, ktorý ju Krajskému súdu v Bratislave postúpil uznesením zo dňa 04. novembra 2010; táto vec bola zapísaná pod sp. zn. 2S/352/2010.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 27. apríla 2011, č. k. 2S/352/2010-41 zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 OSP pre oneskorené podanie žaloby, nakoľko rozhodnutie žalovaného bolo žalobcovi preukázateľne doručené dňa 07. augusta 2010 a ak žalobu podal dňa 11. októbra 2010 podal ju zjavne po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty, ktorá lehota uplynula dňom 07. októbra 2010.

Konanie o ďalších dvoch totožných žalobách, ktoré mu boli postúpené uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Okresného súdu Bratislava I, krajský súd zastavil z dôvodu litispendencie, a to uznesením z 29. marca 2011, č. k. 3S/312/2010-15 a v danej veci uznesením z 28. júla 2011, č. k. 1S/44/2011-22.

Takýto postup krajského súdu treba považovať za súladný s ústavným, nakoľko litispendencia je okolnosťou, ktorá vylučuje potrebu ochrany záujmov žalobcu v konaní o totožnej žalobe.

Týmto postupom krajského súdu nemôže byť žalobcovi odňatá možnosť domáhať sa na súde ochrany svojich práv v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v totožnej veci sp zn. 2S/352/2010.

Za týchto skutkových okolností bolo potrebné napadnuté rozhodnutie krajského súdu považovať za vecne správne, a preto najvyšší súd toto rozhodnutie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 219 OSP potvrdil.

Nakoľko žalobca v odvolaní požadoval aj oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu, najvyšší súd v súlade s ustanovením § 211 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP rozhodol aj o týchto návrhoch žalobcu.

Podľa § 138 ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov,

ak to pomery účastníka odôvodňujú, a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Podľa § 30 ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť za zástupcu Centrum právnej pomoci alebo advokáta zapísaného do zoznamu podľa osobitného predpisu, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov.

Pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov sú rozhodujúce najmä majetkové a sociálne pomery účastníka, ale aj výška súdneho poplatku a povaha nároku.

Aj keď to odôvodňujú pomery účastníka, nie je možné mu priznať oslobodenie od súdnych poplatkov, ak svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni právo. O zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva sa jedná najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené. Svojvoľným uplatňovaním alebo bránením práva je najmä šikanózný výkon práva alebo zjavné oddialovanie splnenia povinností.

Vychádzajúc z obsahu spisového materiálu, keďže sa v danej veci je nesporne daná prekážka litispencie, najvyšší súd nemohol žalobcovi priznať ani oslobodenie od súdnych poplatkov ani mu ustanoviť zástupcu.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o u z n e s e n i u n i e j e p r í p u s t n ý o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Bratislave 31. októbra 2011

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková